

ДОКЛАД

ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ АНКЕТНО ПРОУЧВАНЕ ЗА ПОТРЕБНОСТИТЕ ОТ РАБОТНА СИЛА

В ОБЛАСТ ПЕРНИК 2/2020г.

В периода 01 септември до 11 октомври 2020г. Агенцията по заетостта съвместно с Комисията по заетостта към Областния съвет за развитие в област Перник проведе шесто поред анкетно проучване, втора вълна за 2020 година въз основа на отговорилите респонденти от излъчената национално-представителна извадка.

За практическото реализиране на изследването, предварително е излъчена случайна стратифицирана представителна извадка от 46 предприятия. От тях 2 работодателя са отказали попълването на въпросника, с 2 не е установен контакт и 3 не развиват дейност. 1 не са я попълнили въпреки положените усилия и многократни контакти и в резултат на теренната работа по втората вълна на анкетното проучване за 2020г. се получи общо 38 реални интервюта. Това доведе до обща норма на отговаряемост за област Перник – 82,6%.

В изпълнение на законовите и нормативни регламенти, както и съобразно посочените в писмо на Изпълнителния директор на Агенцията по заетостта указания, от комисията по заетостта и Областния управител, в качеството им на регионален орган по заетостта са осъществени необходимите организационни и координационни дейности.

При втората вълна от провежданото изследване, така както и втората на 2019г. от гледна точка на основната икономическа дейност с най голям дял са предприятията от сектор Търговия, транспорт, хотелиерство и ресторантьорство. Най голям е дялът на работодатели със средномесечен брой на наетия персонал за предходните 12 месеца до 9 лица.

I. Осъществени действия по стартиране и провеждане на кампанията:

1. Информирание на членовете на Комисията по заетостта и набиране на предложения за участници в работната група, в която участват представител/и на областна администрация, ДБТ от областния център, представителните организации на работодателите, както и браншови и отраслови;
2. Сформиране със заповед на областния управител на работна група;
3. Изпращане по ел.поща покана на 46 работодатели от определения списък – статистическа извадка покана за участие в провежданото проучване, линк към анкета и информация за срока, в който може да се попълни;
4. Напомняне/информирание на работодателите по телефона за изпратената покана за участие в провежданото проучване;
5. Приключване приема на информация по анкетния формуляр;
6. Изготвяне на обобщена информация за резултатите на областно ниво от проведеното проучване сред работодателите;
7. Обсъждане в Комисията по заетостта на внесената от работната група информация за резултатите от проучването на потребностите от работна сила;
8. Изпращане от председателя на Комисията по заетостта в централното управление на Агенцията по заетостта на информацията за проведеното проучване;

II. Трудности, проблеми, рискове и предприети мерки за преодоляването им:

Предприети са мерки на местно ниво за мотивиране на работодателите за участие в изследването, а именно: имейли с линк към анкетата, телефонни разговори, лични

срещи за информираност на работодателите относно целите на изследването. Работодателите споделят, че при така създалата се усложнена епидемиологична обстановка от разпространението на COVID 19 е много трудно прогнозирането на необходимостта от работна сила в дългосрочен план.

III. Изводи от участие и/или „обратна връзка“ за установени позитиви и негативи

при настоящото провеждане на проучването сред работодателите. По отношение на:

- За целите на проведеното анкетно проучване са информирани 46 работодателя , с 2 не е установен контакт. Взели са участие 38 работодателя от задължителния списък на Агенцията по заетостта.
- Насоченост на въпросите и предложените отговори към актуалните нужди на пазара на труда - въпросите имат ясна насоченост;
- Съответствие с целите на проучването – да, получава се информация за търсенето на работна сила в краткосрочен и дългосрочен план;
- Очаквани и планирани ефекти и ползите за участниците в него, в т.ч. работодатели, търсещи работа лица, образователни и обучаващи институции, държавни и местни органи по заетостта и образованието на национално, регионално и местно ниво, министерства (МТСП, МОН, МИ и т.н.), работодателски организации, социални партньори и др.) - образованието да съответства на търсенето на работна сила, като качеството е в синхрон с изискванията на бизнеса;
- Обем на анкетния формуляр – достатъчен;
- Формат на анкетния формуляр – ясен, работодателите нямат затруднения при попълването;
- Начин на провеждане (предимства и недостатъци на on-line провеждането в електронен формат) –on-line анкетирането отговаря на съвременните тенденции и е добра форма за получаване на актуална информация бързо и качествено, предпочитана форма от работодателите;
- Разпределение на функции и отговорности – функциите и отговорностите са ясно разпределени;
- Времева рамка за изпълнение на отделните етапи – времето за попълване на анкетата и обработка на данните е напълно достатъчно.

IV. Предложения за усъвършенстване на процеса:

1. Анкетното проучване да се прави на по голям времеви интервал. 5 месеца от края на първата вълна, до началото на втората, и то в летния период, е прекалено кратко време за съществени промени в дейността на фирмите и нагласите на работодателите;
2. В извадката да се включват работодатели с постоянна дейност на територията на област Перник и имащи отношение към икономиката на областта.

V. Работна група

Обработката и обобщението на анкетите е извършено съгласно утвърдената матрица на дейностите, отговорностите и сроковете за изпълнението им. На областно ниво резултатите са обобщени от работна група определена със Заповед РД-118 от 04.09.2020 г. на Областния управител, в състав от представители на общо 13 (тринадесет) организации и институции, членове на Комисията по заетост, в т.ч. Областна администрация, ДБТ Перник, работодателските организации, общински администрации и др.

VI. Конкретни резултати от проведеното проучване (не е задължителен раздел в текстовия формат, само в табличния)

Едномерни разпределения (претеглени данни)
по всички основни изследвани признаци в
абсолютен и относителен вид, съгласно
спецификата на тези признаци

Профил на работодателите

		Перник
База		5533
D3. Сектор на дейност	Селско, горско и рибно стопанство	2,8%
	Индустрия	18,4%
	Строителство	8,4%
	Търговия, транспорт, хотелиерство и ресторантьорство	39,3%
	Създаване и разпространение на информация и творчески продукти;	0,0%
	Финансови и застрахователни дейности	2,8%
	Операции с недвижими имоти	0,0%
	Професионални дейности и научни изследвания; административни и с	11,4%
	Държавно управление; образование; хуманно здравеопазване и социа	11,2%
	Култура, спорт и развлечения, ремонт на домакински вещи и други дейности	5,6%
D6. Средно месечен брой на персонала за предходните 12 месеца	До 9 наети лица	89,9%
	От 10 до 49 наети лица	8,3%
	От 50 до 249 наети лица	1,6%
	Над 250 наети лица	0,2%

База: Всички работодатели от областта

Q1. Кои от посочените знания и умения считате, че е най-необходимо и важно да притежава персоналът във Вашата фирма/организация?

		Перник
База		5533
Административни умения	Да	55,2%
	Не	44,8%
Презентационни умения	Да	46,7%

	Не	53,3%
Умения за работа под напрежение	Да	71,9%
	Не	28,1%
Умения за самоконтрол и дисциплина	Да	94,4%
	Не	5,6%
Знания и умения за въвеждане на нови технологии и/или оборудване и/или нов продукт и/или нова услуга в компанията / организацията.	Да	49,5%
	Не	50,5%
Практически знания и умения за прилагане на нормативната уредба в областта на здравословните и безопасни условия на труд	Да	58,0%
	Не	42,0%
Практически знания и умения за прилагане на нормативната уредба в областта на данъчното, осигурителното и трудовете законодателство	Да	35,5%
	Не	64,5%
Практически знания и умения за организиране и провеждане на обществени поръчки, подготовка на тръжна документация и участие в търгове.	Да	18,6%
	Не	81,4%
Практически знания и умения за планиране, разработване, изпълнение и отчитане на проекти и програми	Да	29,8%
	Не	70,2%
Знания и умения за практическо прилагане на стандарты и системи за управление на качеството	Да	27,0%
	Не	73,0%
Знания и умения за предаване на натрупан опит, въвеждане в работата, текущо оценяване и обратната връзка	Да	32,6%
	Не	67,4%
Знания и умения за работа с клиенти чрез осъществяване на промотиране, продажби, търговски умения, умения за водене на преговори	Да	54,9%
	Не	45,1%
Критично мислене	Да	53,5%
	Не	46,5%
Креативност	Да	86,0%
	Не	14,0%
Сътрудничество	Да	75,9%
	Не	24,1%
Медийна грамотност	Да	28,3%
	Не	71,7%
Гъвкавост и адаптивност	Да	77,5%

	Не	22,5%
Ръководни умения	Да	32,7%
	Не	67,3%
Инициативност	Да	77,6%
	Не	22,4%
Продуктивност	Да	74,8%
	Не	25,2%
Социални умения	Да	74,8%
	Не	25,2%

База: Всички работодатели от областта

Q2. Коя компетентност считате за най-важна за персонала във Вашата фирма/организация?

		Перник
База		5533
Q2. Коя компетентност считате за най-важна за персонала във Вашата фирма/организация?	Общуване на роден език	25,2%
	Инициативност и предприемачество	26,9%
	Умение за учене	5,6%
	Дигитална компетентност	22,4%
	Обществени и граждански компетентности	8,6%
	Общуване на чужди езици	0,0%
	Математическа компетентност и основни знания в областта на приро	0,0%
	Културна осъзнатост и творчество	5,6%
	Нито една от посочените	5,6%

База: Всички работодатели от областта

Q3. В следващите 6 месеца ще търсите ли нов персонал?

		Перник
База		5533
Q3. В следващите 6 месеца ще търсите ли нов персонал?	Да	18,4%
	Не	78,5%
	Не, предстои освобождаване на персонал	3,0%

База: Всички работодатели от областта

Q3.1. През следващите 12 месеца очаквате да освободите персонал най-често поради:

	Перник
База	167

Q3.1. През следващите 12 месеца очаквате да освободите персонал най-често поради:	Недостатъчни професионални и личностни умения на персонала	92,8%
	Естествени причини	7,2%

База: Всички работодатели от областта, които смятат да освобождават персонал през следващите 12 месеца

Q4. През следващите 12 месеца смятате ли да наемате специалисти с квалификация по някоя/и от следните професии: - СУМА

	Перник
ОБЩО	4003
Машинен оператор	1211
Строител	777
Помощник в строителството	777
Работник в заведенията за хранене и развлечения	311
Сътрудник социални дейности	311
Оператор на компютър	155
Снабдител	155
Готвач	153
Помощник – възпитател	153

База: Всички работодатели от областта, които ще търсят персонал през следващите 6 месеца

Q5. През следващите 12 месеца предвиждате ли да наемате специалисти с квалиф. по сл. професии, изискващи правоспособ. и/или висше обр.: - СУМА

	Перник
ОБЩО	622
Инженер електро	155
Инженер строителен	155
> Други	311

База: Всички работодатели от областта, които ще търсят персонал през следващите 6 месеца

Q6. Ще имате ли потребност от работници без специална квалификация през следващите 12 месеца? - СУМА

	Перник
ОБЩО	2331
Работници в добивната промишленост и строителството	777
Помощници при приготвянето на храни	622
> Други неквалифицирани работници (обща работници, куриери, носачи и др.)	932

База: Всички работодатели от областта, които ще търсят персонал през следващите 6 месеца

Q7. За заявените по-горе потребности от кадри през следващите 12 месеца, моля посочете преобладаващия вид заетост?

		Перник
База		1020
Q7. За заявените по-горе потребности от кадри през следващите 12 месеца, моля посочете преобладаващия вид заетост?	Сезонна заетост (изцяло, 100%)	0,0%
	76 - 99% сезонна заетост	0,0%
	50 - 75% сезонна заетост	0,0%
	Под 50% сезонна заетост	0,0%
	Постоянна заетост (изцяло, 100%)	100,0%
	Краткосрочна (под 6 месеца) заетост	0,0%

База: Всички работодатели от областта, които ще търсят персонал през следващите 6 месеца

Q8. За заявените по-горе потребности срещате ли затруднения при намиране на работна сила?

		Перник
База		1020
Q8. За заявените по-горе потребности срещате ли затруднения при намиране на работна сила?	Да	45,7%
	Не	54,3%

База: Всички работодатели от областта, които ще търсят персонал през следващите 6 месеца

Q8.1. За коя от посочените професии смятате, че имате най-големи затруднения в намирането на работна сила?

		Перник
База		466
Q8.1. За коя от посочените професии смятате, че имате най-големи затруднения в намирането на работна сила?	Строител	33,3%
	Социален асистент	33,3%
	> Друга	33,3%
	Не е посочено	0,0%

База: Всички работодатели от областта, които срещат затруднения при намиране на работна сила

Q8.2. Моля, отбележете какво влияние може да окаже следваща COVID криза и/или огран. мерки върху заявените от Вас потребности от нов персонал?

		Перник
База		1020
Q8.2. Моля, отбележете	Няма да окаже влияние	54,5%

какво влияние може да окаже следваща COVID криза и/или огран мерки върху заявените от Вас потребности от нов персонал?	Заявеният брой необходими кадри ще се намали с около 75%	0,0%
	Заявеният брой необходими кадри ще се намали с около 50%	15,2%
	Заявеният брой необходими кадри ще се намали с около 25%	0,0%
	Няма да е необходим нов персонал	30,2%

База: Всички работодатели от областта, които ще търсят персонал през следващите 6 месеца

Q8.4. В случай на нова вълна COVID-19, смятате ли, че е възможно да НЕ освободите персонал при наличие на финансова подкрепа за:?

		Перник
База		155
Q8.4. В случай на нова вълна и ограничителни мерки във връзка с COVID-19 кризата, смятате ли, че е възможно да НЕ освободите персонал...	40% от разходите за възнаграждения и осигуровки на персонала	0,0%
	60% от разходите за възнаграждения и осигуровки на персонала	0,0%
	80% от разходите за възнаграждения и осигуровки на персонала	0,0%
	Няма да мога да запазя персонала при каквато и да е финансова подкрепа	0,0%
	Не мога да преценя	100,0%

База: Всички работодатели от областта, при които заявеният брой ще се намали при следваща COVID криза

Q9. За заявените по-горе потребности от кадри, какъв ще бъде преобладаващият режим на работа?

		Перник
База		1020
Q9. За заявените по-горе потребности от кадри, какъв ще бъде преобладаващият режим на работа?	Пълен работен ден	75,9%
	Пълен работен ден, сменен режим на работа	8,8%
	Непълен работен ден	15,2%
	Работа от разстояние (надомна, дистанционна форма)	0,0%

База: Всички работодатели от областта, които ще търсят персонал през следващите 6 месеца

Q10. Очаквате ли след 3-5 години да търсите и наемете на работа специалисти с висше образование? - СУМА

		Перник
ОБЩО		1148
Машинно инженерство		180
Архитектура, строителство и геодезия		167

Електротехника, електроника и автоматика	155
Право	155
Администрация и управление	12
Общо инженерство	12
> Други	466

База: Всички работодатели от областта

Q11. Считате ли, че след 3-5 години ще имате потребност от специалисти със средно обр. в посочените по-долу проф. направления? - СУМА

	Перник
ОБЩО	4130
Строителство	932
Производствени технологии – текстил, облекло, обувки и кожи	622
Машиностроене, металообработване и металургия	466
Търговия на едро и дрейно	311
Социална работа и консултиране	311
Транспортни услуги	311
Счетоводство и данъчно облагане	155
Администрация и управление	155
Хранителни технологии	155
Хотелиерство, ресторантьорство и кетеринг	155
Минно дело, проучване и добив на полезни изкопаеми	90
> Други	466

База: Всички работодатели от областта

VII. Изводи и констатации:

- Въпрос Q1. Кои от посочените знания и умения считате, че е най-необходимо и важно да притежава персоналът във Вашата фирма/организация? - Резултатите показват очакванията на работодателите кандидатите за работа да притежават набор от личностни качества за самоконтрол и дисциплина, креативност и практически знания и умения за организиране на обществени поръчки.

- Въпрос Q2. Коя компетентност считате за най-важна за персонала във Вашата фирма/организация? - За най важна компетентност работодателите считат инициативност и предприемачество.
- Въпрос Q3. В следващите 6 месеца ще търсите ли нов персонал? – Повече от 2/3 от работодателите не биха търсили нов персонал в следващите 6 месеца. Биха освободили персонал поради недостатъчни професионални и личностни умения.
- Въпрос Q4. През следващите 12 месеца смятате ли да наемате специалисти с квалификация по някоя/и от следните професии – Най-търсени през следващите 12 месеца ще са машинните оператори.
- Въпрос Q5. През следващите 12 месеца предвиждате ли да наемате специалисти с квалиф. по сл. професии, изискващи правоспособ. и/или висше обр. – В региона най-голямо търсене ще има на електроинженери и строителни инженери.
- Въпрос Q6. Ще имате ли потребност от работници без специална квалификация през следващите 12 месеца – Най-голямо ще е търсенето на нееквалифицирани работници в общи дейности.
- Въпрос Q7. За заявените по-горе потребности от кадри през следващите 12 месеца, моля посочете преобладаващия вид заетост? 100% от работодателите имат интерес към назначаване на постоянен персонал.
- Въпрос Q8. Q8. За заявените по-горе потребности срещате ли затруднения при намиране на работна сила? Приблизително по равно се разпределят работодатели изпитващи затруднения и такива без.
- Въпрос Q8.1. За коя от посочените професии смятате, че имате най големи затруднения в намирането на работна сила? Най-големите затруднения в намирането на работна сила са по упоменатите в таблицата професии.
- Въпрос Q8.2. Моля, отбележете какво влияние може да окаже следваща COVID криза и/или огран. мерки върху заявените от Вас потребности от нов персонал? Повече от половината анкетирани работодатели отговарят, че COVID кризата не би оказала влияние върху потребностите от нов персонал.
- Q8.4. В случай на нова вълна COVID-19, смятате ли, че е възможно да НЕ освободите персонал при наличие на финансова подкрепа за? 100% от запитаните работодатели не могат да преценят възможността да не освобождават персонал.
- Въпрос Q9. За заявените по-горе потребности от кадри, какъв ще бъде преобладаващият режим на работа? 2/3 от работодателите биха наели персонал на пълен работен ден.
- Въпрос Q10. Очаквате ли след 3-5 години да търсите и наемете на работа специалисти с висше образование? Ще се търсят специалисти с висше образование в областта на машинното инженерство, архитектура и строителство и други.
- Въпрос Q11. Считате ли, че след 3-5 години ще имате потребност от специалисти със средно обр. в посочените по-долу проф. направления? Ще се търсят специалисти със средно образование предимно в областта на строителството, производствени технологии – текстил, облекло, обувки и кожи, и други.